

BORTE PÅ 17 DAGER: Her ser du hvordan sjøisen i Polhavet har forsvunnet siden 1. august. På det meste har mer enn 100 000 kvadratkilometer smeltet i døgnet. Denne grafiske fremstillingen er bygget på ferske satellittfoto av Pohavet og sjøisen.

Ill: University of Illinois/Cryosphere Today

NÅ SMELTER NORDPOLEN

Av HARALD VIKØYR

BERGEN (VG) Sjøisen i Arktis forsvinner nå med så stor hastighet at forskere ikke ser bort fra av vi kan nå et nytt isminimum i løpet av september.

– Faktum er at vi allerede har passert nivået i det året som hadde nest minst utbredelse av sjøis, altså 2006, og det allerede for en uke siden. Husk nedsmeltingen av sjøisen skal fortsette i fire uker til før polsommere er på sitt høyeste, sier klimaforsker og ekspert på sjøis i Arktis, pro-

fessor Tore Furevik ved Universitetet i Bergen.

I fjor smeltet sjøisen slik at et havområde større enn Middelhavet ble lagt åpent og isfritt. Ja, isutbredelsen var nesten 40 prosent under normalen etter at satellitmålingene tok til i 1979, og legger vi målinger fra skip i

- Dramatisk reduksjon av sjøis i august
- Nordvestpassasjen igjen åpen
- Klimaforskere forstår ikke endringene

området til grunn, regner forskerne med at om lag halvparten av isarealet fra 1950-årenes Arktis var borte.

Mange stormer

Fjorårets sensasjonelle nedsmelting av sjøisen ble forklart med blant annet en lengre periode med lavtrykkaktivitet i Sibir, fulgt av mye sol og pent vær.

Også i år er det spesielle værforhold som har økt ismeltingen, nemlig en serie med stormer i Alaska og Sibir som har brutt opp den tynne sjøisen.

– Vi har ellers hatt ganske normale temperaturer og vindretninger, og den blottleggingen av åpent hav i Arktis som vi nå ser, må nok hovedsakelig skyldes at isen ikke har rukket å bli så tykk sist vinter. Husk at det gikk langt på høst før de store områdene ble dekket av is igjen, så denne ferskeste sjøisen har ikke blitt så kraftig, påpeker Furevik.

I august har den daglige ismeltingen vært oppe i 112 000 kvadratkilometer is, eller om du vil: Om lag en tredel av Norges flateinnhold. Holder dette tempoet, vil et isareal nærmere et helt Middelhav vært avdekket isfritt på 20 dager, og vi kan ha en ny isfri-rekord i Arktis.

Furevik har sett at andre forskere ikke tror på noen ny

minimumsrekord for sjøis i Arktis i år, men begynner nå å bli usikker:

– De neste fire ukene vil vise dette, men slik det smelter nå, er jeg ikke sikker på at vi ikke kan få nok en rekordmåling, sier han.

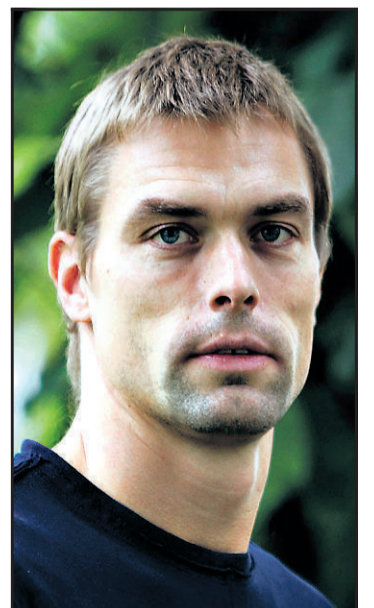
Historisk fjorår

Allerede for en uke siden kunne amerikanske National Snow and Ice Data Center melde om at snarveien til Stillehavet og Asia var åpnet igjen. Nordvestpassasjen var for første gang i historien åpen og fullt seilbar i fjor.

Cicero-direktør Pål Prestrud sier at mange klimaforskere ikke lenger vet hva de skal tro om klimautviklingen etter fjorårets massive nedsmelting i nord:

– Dette viste at vi ikke har nok kunnskap om klimaendringer i Arktis, og at våre klimamodeller dermed ikke var gode nok. Vi antok at vi først ville få isfritt Arktis om 50 år, og så skjer det på et par år. Det er ingen klimaforskere som vil være dommedagsprofeter eller oppgi de mest ekstreme utfallene, men husk at det er stor usikkerhet i klimaforskningen, og usikkerheten kan slå ut begge veier.

Han peker på at det skjer en formidabel utfoldelse av liv i iskantsonen, men at dette livet trolig vil bli redusert hvis denne iskanten flytter



EKSPERT: Tore Furevik ved Universitetet i Bergen mener at det store havet i Arktis hovedsakelig skyldes at isen ikke har rukket å bli så tykk.

Foto: HALLGEIR VÅGENES

seg fra de grunne havområdene i Polhavet og ut over de 3-4000 meter dype områdene.

– Isbjørn er jo symboldyret på dette livet, og mye isbjørn vil få store problemer med å overleve uten is i større perioder på sommeren, sier Prestrud.

E-post: harald.vikoyr@vg.no

BILAKADEMIET

Bilbransjen har behov for en ny generasjon selgere (begge kjønn) med en relevant utdannelse.

I den forbindelse vil BILAKADEMIET A/S i samarbeid med bilforhandlere i området arrangere:

BILSELGERSKOLEN

OSLO: (Dag- og kveldskurs)

Bilbransjen etterspør også KVINNELIGE BILSELGERE

SATS PÅ FREMTIDEN
Det er der du skal være

RING OSS FOR INFORMASJON – TLF. 22 35 70 81

www.bilakademiet.no

BILAKADEMIET